

Մէկ քանի հիւանդութեանց մէջ ու կերք յանկարծակի կրի փոսփաթին կը թշնամանան, և ալ անոր վրայօք ոչ լսել կ'ուզեն և ոչ ալ անկէ նոր մաս մը կ'առնուն, և որով հինը քիչ քիչ կ'աներեւութանայ, այն շարունակական կործանմանը պատճառաւ՝ որուն վրայ անցեալ օրը քեզի խօսեցայ, ոսկորները հետզհետէ կը տկարանան և ալ մարմինը վերցընել չեն կրնար: Եւ այս երկրորդ բացառութիւն:

Վերջապէս երբ ծերութիւնը կը հասնի, ոսկորները անանկ կրի փոսփաթով լիցուած կ'ըլլան, որ ալ տեղ չեն ունենար արեան մէջի բովանդակածը դնելու: Ի՞նչ կ'ընէ այն ատեն անիկայ: Ուրիշ տեղ կ'երթայ բաղդ փնտռելու, և կը գտնուին անանկ ցաւակիցներ՝ որ իրենց բնական խորշումը մոռնալով, զայն հիւրընկալելու կը հաւանին, 'ի մեծ մաս խեղճ ծերունոյն, որուն՝ այն անխոհեմները որ մոլորուելու հակամիտեցան՝ ալ առջինին պէս ծառայել չեն կրնար, սակայն անոր խորհուրդ հարցընող չկայ: Գլխաւորապէս շնչերակներն են, և երբեմն ալ դնդերները որ այդ մեծ ազատութիւնը կ'առնուն. և շատ անգամ ասոնք ծերոց վրայ ոսկրացած կը գտնուին, այսինքն թէ իրենց ընդունած կրի փոսփաթին պատճառաւ կատարեալ ոսկր փոխուած կ'ըլլան: Երրորդ բացառութիւն, և միւսները քեզի կը շնորհեմ:

Ի՞նչ կրնանք հետեցընել ատկէց, սիրելի օրիորդ: Երկու բան: Առջինը որ ատկէց ամենսին բան մը չենք հասկընար. այս բանս գքեզ հարթհաւասար կը դնէ աշխարհիս ամենամեծ գիտնոց հետ: Երկրորդը որ մեր մարմինը յարատե հրաշք մընէ, հրաշք մը որ կը խմէ, կ'ուտէ, կը պտըտի, և զոր արհամարհելու չենք ասոր համար: Աստուած կը բնակի անոր մէջ. այս կրկնելու էի ամեն գծին մէջ եթէ ուզենայի այն ամեն բանի խորը մտնալ՝ որ քեզի պիտի պատմեմ: Մազիդ ամեն ծայրն որ կը բունի՝ անըմբունելի հրաշք մընէ, զոր հասկընալ չենք կրնար, ինչուան որ մեզի

թիկունք շառնունք այն յաւիտենական օրէնքները՝ որոնց միջոցաւ եղած ենք անանկ՝ ինչպէս ենք, և որոնց արդար է որ մեր հոգին հնազանդի, որովհետև ըստէ մը ապրիլ չէնք կրնար, եթէ անոնք մեր մարմնոյն մէջ հնազանդութիւն պահանջելու դադրէին:

Քիչ մը ատոր վրայ մտածէ, սիրելի համբակս: Որչափ ալ պզտիկ ըլլաս, կրնաս ըմբըռնել ատկէ թէ քեզնէ վերբան մը կայ՝ զոր յարգելու ես: Աստուած՝ առ որ մայրդ ամեն իրիկուն քեզի ձեռնամած աղօթել կու տայ, քեզմէ այնչափ հեռու չէ՝ որչափ կրնաս կարծել: Զէ մտացածին էակ մը՝ այն անծանօթ միջոցին ծայրը աքսորուած՝ որ մարդիկ երկինք անուաներ են, անոր անուն մը տալ ուզելով: Եթէ անոր ամենակարող ձեռքը այս կերպով քու մարմնոյդ ամեն մանր անկիւնը կը հասնի, նմանապէս անոր ծայնը սրտիդ կը խօսի, և անոր ըսածին լսելու ես:

Կը շարունակուի:

Ապաշէն լքեալ կանանց և օրիորդաց ՚ի Պէրլին:

Անցեալ տարւոյն յունուարի մէջ բարեգործական հիմնարկութիւն մը հաստատուեցաւ ՚ի Պէրլին Ապաշէն լքեալ կանանց և օրիորդաց կոչուած: Այս հիմնարկութիւնը անով մեծապէս օգտակար է, և ուրիշ քաղաքներու մէջ ալ հետևող ունենալու արժանաւոր, որովհետև կը բարերարէ՝ առանց ամաշեցնելու, կ'օթեանէ զքեալ աղքատը առանց բանտելու, և սիրով ու քաղցրութեամբ վշտացելոյն սիրտը մխիթարութիւն կը տպաւորէ:

Այս ապաւինութեան օթեանը այլ և այլ քաղաքացւոց կամաւոր օժանդակութեամբն հաստատուեցաւ, որոնց վախճանն ու նպատակն էր ապաւէն և օթեան պատրաստել այն կանանց և աղջկանց՝ որոնք անյարկ և քեալ՝ դիւ-

բառ կրնան անսալ կարօտութեան չա-
րաչար ու վասարեր թելադրութեանց։
Հիմկուհիմա, որովհետեւ զեռ նոր
է այս հիմնարկու-

թիւնը, վաթսու-
նի չափ որոշուած
է պատսպարելոց
թիւը՝ ողբ նոյնա-
թիւ սենեկաց մէջ
կը բնակին։ Ամեն
օր կրնան նոր հիւ-
րեր ընդունուիլ։
Նոր մտնող կինն
կամազիկը մէկէն-
իմէկ իր ցնցոտի-
քը փոխելով, եղա-
նակին յարմարմա-
քուրունոր զգեստ-
ներ կ'ընդունի։ Ա-
մեն առաւօտ պա-
տըսպարեալք լո-
գարանը կ'երթան
լուացուելու ու մա-
քրուելու. ետքը ի-
րենց նախաճաշիկ
կը տրուի սուրճ և
սպիտակ հաց. ան-
կէ վերջը ուղղն
կրնայ հրամանաւ
սահմանեալ ժա-
մանակի մը համար
դուրս ելլել։ Ամիսը
հինգ անգամ ալ
կարող են զրաէն
այցելութիւն ըն-
դունելու։

Տոնը կեցած
ժամանակնին՝ օգ-
տակար աշխատու-
թիւններով կ'ան-
ցունեն։ Իրենց զըլ-
խաւոր պարապ-
մունքն է կանանց
պատշաճ ձեռաւ-
գործներ, և աշխա-
տանքներ. և այնպէս ամեն մէկուն ի-
րեն յարմար արուեստ կամ ճարտա-
րութիւն մը կը սորվեցուի, և մի և նոյն

ժամանակ նաև պատշաճ կրթութիւն
մ'ու գաստիարակութեան մը սկզբուն-
քը իրենց կը մատակարարուի։

ԱՊՍԻԿՆ ԼՔԵԱԼ ԿԱՆԱԳ

Այնչափ շատ է այս ապաւինին օ-
գուտները՝ որ հիմակուրնէ շատերը
ետեէ եղած են չէ թէ միայն պատսպա-

բելոց թիւը շատցընելու, հապա նաև նման հիմնարկութիւն մըն ալ հաստատելու արանց և աղայոց համար:

ւական է լսողաց սիրտը ապշութեամբ վառելու. փափափելի չէ արդեզք որ ամեն ազգի մէջ ասանկ բարերար մտածութեանմը հետեւ ողք գտնուէին: Այնպիսի անձինք յիշաւի բարերար են մարդկութեան և արժանի ողջոյն հիս երախտեաց:

Դիշրին դեղ մը:

Բժիշկները կ'ըսեն որ ստամոքսի հիւանդութեց շատդէպքերոնմէջ ապուրի դգալ մը աղ ապահով դեղ մըն է: Մէկն որ փորու սաստիկ ցաւկը դգալ մը աղ ջրոյ մէջ լուծած առանց ժամանակ անցնել թողլու մէկէն որ խմէ ու յետոյ քնանայ՝ ամենազօրաւորուշուտ ազգող դեղ մըն է: Կաթուածի դէպքերու մէջ ալ թէ որ հիւանդը կրնայ կլել, մէկէն աղի ջուր տալու է իրեն որ խմէ. իսկ թէ կլել կարող չըլլայ, պէտք է սպասել մինչև որ զլուխը պաղ ջրովթը ջելով զգաստանայ ու վրայ գայ: Թոքոց սաստիկ արեան հոսման դիպաց մէջ ալ, երկու դգալ աղ շատ

Ա ՕՐԻՈՐԴԱՑ Ի ՊԵՐԼԻՆ

Այսպիսի օգտաւէտ հիմնարկութիք ճշմարիտ բարերարութեան մը աղբիւր են, և անոնց ծանօթութիւնը միայն բա-

անգամ կարող եղեր է արեան հոսումը զսպելու: